

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

Eskişehir Milletvekili

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında 16 Aralık 2013 tarihinde başlatılan **Vize Serbestisi Diyalogu**, Türk vatandaşlarının Schengen bölgesine vizesiz seyahat etmesini amaçlayan tarihsel bir süreçtir. 18 Mart 2016 tarihli Türkiye-AB Zirvesi'nde kabul edilen mutabakat ile, Türkiye'nin **Vize Serbestisi Yol Haritası'ndaki 72 kriteri tamamlaması hâlinde**, vize serbestisi uygulamasının hayata geçirileceği AB tarafından taahhüt edilmiştir.

Ancak, aradan geçen **yaklaşık 9 yıl** ve Avrupa Komisyonu'nun 2018 yılında yaptığı "66 kriter tamamlandı" tespitine karşın, kalan **6 kriter** hâlâ yerine getirilmemiştir. AB tarafı, vatandaşlarımıza Schengen üyesi ülkelere vizesiz seyahat hakkı sağlanması yolunda ilerleme kaydedilmemesinin sorumlusu olarak hükümetinizi göstermektedir.

Bu bağlamda;

- 1) AB Komisyonu'nun 2018 yılında "66 kriterin tamamlandığını" teyit etmesine karşın, kalan 6 kriterin bugüne kadar yerine getirilmemesinin gerekçesi nedir? Kalan 6 kriterin tamamlanması konusunda siyasi iradeniz var mıdır?
- 2) 2019/19 sayılı ve "**AB ile Vize Serbestisi Diyalogu Süreci**" başlıklı **Cumhurbaşkanlığı Genelgesi** ile ortaya konulan çalışmaların tamamlanması konusunda Dışişleri Bakanlığı ve AB Başkanlığı başta olmak üzere, Adalet ve İçişleri Bakanlıklarının gerekli adımları atmadıkları anlaşılmaktadır. Türk vatandaşlarının Schengen ülkelerinde vizesiz seyahat hakkı elde etmesi için taahhüt edilen 72 kriter arasında 6 kriterin eksik kalmasındaki sorumluluk hangi kurum ya da kurumlara aittir?
- 3) "Kişisel verilerin korunması hakkında mevzuatın AB standartlarına uyumlu hale getirilmesi" yönündeki kriterin yerine getirilmesi konusunda bugüne kadar atılan somut adımlar nelerdir? Neden hâlâ tamamlanamamıştır?
- 4) "Europol ile iş birliği anlaşmasının yapılması ve uygulanması" yönündeki kriterin yerine getirilmesi için bir planlama var mıdır? Ne zaman sonuçlandırılması hedeflenmektedir?
- 5) GRECO tavsiyelerinin uygulanması, yolsuzlukla mücadele ve şeffaflık eylem planının hayata geçirilmesi ile ilgili hangi ilerlemeler sağlanmıştır? Bu konuda hükümetin siyasi irade eksikliği olduğu yönündeki eleştiriler hakkında Bakanlığınız ne düşünmektedir?
- 6) Terörle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi kriteri ile Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşmasının tüm hükümlerinin uygulanması gibi konularda bugüne kadar hangi ilerleme sağlanmıştır? Bu kriterler neden hâlâ tamamlanamamıştır?

- 7) Vize serbestisi sürecinin tıkanmasının, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı tarafından açıkça Türkiye'nin diyaloga girmemesiyle bağlantılı olduğu belirtilmiştir. Bu eleştirilere yönelik Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
- 8) Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat'ın iş insanları, şoförler, teknik uzmanlar ve öğrenciler için kolaylaştırılmış vize uygulaması başlatılması talebi üzerine AB tarafıyla müzakere edilen somut bir metin ya da protokol mevcut mudur? Bu adımlar, gerçek anlamda vize serbestisinin yerine geçecek nitelikte midir?
- 9) Türkiye'nin AB üyelik müzakerelerinde bir başmüzakereci gibi görev sorumluluğu taşamıyor olmanız, vize serbestisi sürecine kurumların vereceği önemi ve ciddiyeti de sorgulatmaktadır.
- 10) Türkiye vatandaşlarının hâlen vizesiz seyahat edemediği tek aday ülke konumunda olması, AB'nin değil Türkiye'nin yükümlülüklerini yerine getirmemesiyle doğrudan bağlantılıyken, bu gecikmenin yarattığı dış politika, itibar ve ekonomik maliyetin sorumluluğu kime aittir?